

UZASADNIENIE

Konieczność dokonania zmian w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 161, poz. 1080) wynika z faktu, iż z dniem 1 września 2011 r. wejdzie w życie art. 1 pkt 15 lit. b ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458 oraz Nr 219, poz. 1705), wprowadzający obowiązek odbycia przez dziecko pięcioletnie rocznego przygotowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego. Nowelizacja rozporządzenia zapewni spójność przepisów dotyczących organizacji wychowania przedszkolnego.

Zgodnie z brzmieniem § 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania, minimalny dzienny wymiar godzin zajęć świadczonego w punkcie przedszkolnym lub zespole wychowania przedszkolnego nauczania, wychowania i opieki, wynosi 3 godziny. Natomiast minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć w grupie, uzależniony jest od liczby dzieci w grupie: w grupie liczącej od 3 do 15 dzieci wynosi on 12 godzin tygodniowo, w grupie liczącej od 16 do 19 dzieci 16 godzin, a w grupie liczącej od 20 do 25 dzieci 20 godzin.

Projekt rozporządzenia określając minimalny dzienny wymiar godzin zajęć świadczonego w innej formie wychowania przedszkolnego (w punkcie przedszkolnym oraz zespole wychowania przedszkolnego), nauczania, wychowania i opieki nie zwiększa tego wymiaru, pozostawiając go na poziomie 3 godzin. Jednocześnie, zawiera wyższy, niż obecnie obowiązujący, minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć w zależności od liczby dzieci w grupie. Projektowana zmiana dotyczy również liczebności poszczególnych grup.

W projekcie określono, że minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć świadczonego w innej formie wychowania przedszkolnego nauczania, wychowania i opieki zmienia się w zależności od liczby dzieci w grupie. W grupie liczącej od 3 do 12 dzieci minimalny wymiar zajęć wynosi 12 godzin, w grupie liczącej od 13 do 16 dzieci 16 godzin, w grupie liczącej od 17 dzieci do 20 dzieci 20 godzin, a w grupie liczącej powyżej 20 dzieci 25 godzin.

Należy zaznaczyć, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami, w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkole podstawowej w grupach liczących nie więcej niż 25 dzieci, zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze nie mogą być realizowane w czasie krótszym niż 25 godzin tygodniowo i taki sam standard należy wprowadzić w grupie o podobnej liczebności w innych formach wychowania przedszkolnego.

Wskazanie w projekcie minimalnego wymiaru 25 godzin dla grupy dzieci powyżej 20 osób nie oznacza jednak, iż taki sam, lub większy wymiar, nie może zostać ustalony dla mniejszej grupy dzieci.

Należy podkreślić, iż są to minimalne wymiary godzin zajęć i nic nie stoi na przeszkodzie, aby organy prowadzące inne formy wychowania przedszkolnego ustalały większe wymiary niż wskazane w projektowanym rozporządzeniu. Organy prowadzące są obowiązane uwzględnić w szczególności konieczność dostosowania innych form wychowania przedszkolnego, które są uzupełnieniem sieci przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołę podstawowej, do sytuacji i potrzeb lokalnych, co oznacza, że dzienny wymiar godzin zajęć świadczonego w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki musi być dostosowany do możliwości dzieci oraz potrzeb rodziców.

Przedmiot projektowanego rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337).

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt rozporządzenia dotyczy dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, ich rodziców, przedszkoli, szkół podstawowych, nauczycieli, kuratorów oświaty, gmin oraz organów prowadzących przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania następującym partnerom społecznym i związkom zawodowym:

- 1) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”,
- 2) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- 3) Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
- 4) Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”,
- 5) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,

- 6) Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
- 7) Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”,
- 8) Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność – Oświata”,
- 9) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu,
- 10) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej,
- 11) Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego,
- 12) Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców,
- 13) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty,
- 14) Polskiemu Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół,
- 15) Związkowi Gmin Wiejskich RP,
- 16) Związkowi Miast Polskich,
- 17) Unii Miasteczek Polskich,
- 18) Federacji Inicjatyw Oświatowych,
- 19) Fundacji Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego,
- 20) Stowarzyszeniu Nauczycieli Edukacji Początkowej,
- 21) Polskiemu Komitetowi Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego,
- 22) Stowarzyszeniu Rodziców „TU”.

Projekt zostanie również przekazany Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rzecznikowi Praw Dziecka, Konferencji Episkopatu Polski, Polskiej Radzie Ekumenicznej oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa, jednakże może mieć nieznaczny wpływ na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Z praktyki wiadomo bowiem, że w związku z lokalnymi potrzebami mieszkańców wiele gmin ustaliło organizację innych form wychowania przedszkolnego, zapewniając tygodniowy minimalny wymiar godzin zajęć świadczonych w punkcie przedszkolnym lub zespole wychowania przedszkolnego nauczania, wychowania i opieki w wymiarze 25 godzin. Oznacza to, iż projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na dodatkowe koszty dla ich budżetów.

Proponowany od dnia 1 września 2011 r. nowy tygodniowy minimalny wymiar godzin zajęć świadczonych w punkcie przedszkolnym lub zespole wychowania przedszkolnego nauczania, wychowania i opieki, spowoduje średni wzrost realizacji obowiązkowych zajęć o 2,13 godziny tygodniowo. Powyższa średnia wynika z zestawienia i przeliczenia obecnie obowiązującego minimalnego tygodniowego wymiaru tych zajęć z wymiarem projektowanym w rozporządzeniu. Obecnie wynosi on w grupie liczącej od 3 do 15 dzieci - 12 godzin; w grupie liczącej od 16 do 19 dzieci - 16 godzin; w grupie liczącej od 20 do 25 dzieci - 20 godzin. Proponuje się, aby minimalny tygodniowy wymiar wynosił w grupie liczącej od 3 do 12 dzieci - 12 godzin, w grupie liczącej od 13 do 16 dzieci - 16 godzin, w grupie liczącej od 17 do 20 dzieci - 20 godzin, a w grupie liczącej od 21 do 25 dzieci - 25 godzin. Realnie wzrośnie więc proponowany powyższy wymiar zajęć w grupach: 13-15 dzieci o 4 godziny, 17-19 dzieci o 4 godziny oraz 21-25 dzieci o 5 godzin, powodując wskazany powyżej średni wzrost realizacji obowiązkowych zajęć o 2,13 godziny tygodniowo.

Szacując ewentualne koszty, które może ponieść jednostka samorządu terytorialnego w przypadku, kiedy jest organem prowadzącym dla funkcjonujących innych form wychowania przedszkolnego, wzięto pod uwagę przeciętne wynagrodzenie nauczyciela obowiązujące od 1 września 2011 r., stażysta – 2 618 zł, kontraktowy – 2 906 zł, mianowany – 3 770 zł, dyplomowany – 4 817 zł oraz strukturę awansu zawodowego nauczycieli tj. procent etatów nauczycieli stażystów – 9,10%, kontraktowych – 20,27%, mianowanych – 30,65%, dyplomowanych – 39,99% (oszacowanej na wrzesień 2011 r. na podstawie danych systemu informacji oświatowej (SIO), stan na 31 marca 2010 r.). Wysokość szacowanego na wrzesień 2011 r. przeciętnego wynagrodzenia nauczyciela wynosi 3 909 zł, a średnia stawka godzinowa 37,6 zł.

Biorąc pod uwagę powyższe dane, szacuje się, że ewentualny, maksymalny dodatkowy roczny koszt, jaki może ponieść gmina w związku z projektowanym zwiększeniem minimalnego tygodniowego wymiaru godzin zajęć w funkcjonującej innej formie wychowania przedszkolnego wyniesie 4 164,6 zł (37,6 zł x 2,13 godz. x 52 tyg.).

Należy zaznaczyć, iż ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 148, poz. 991), umożliwiono organom prowadzącym ustalanie wysokości opłat za świadczenia udzielane przez publiczne inne formy wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony dla publicznych przedszkoli, nie krótszy jednak niż 5 godzin dziennie. Przed zmianą dokonaną ww. ustawą, gminy nie mogły ustalać opłat za organizowanie zajęć w czasie przekraczającym wymiar czasu realizacji podstawy programowej, z powodu braku podstaw prawnych do pobierania takich opłat za zajęcia prowadzone w publicznych innych formach wychowania przedszkolnego.

Należy równocześnie podkreślić, że od 1 września 2011 r. gmina jest obowiązana do zapewnienia miejsca realizacji rocznego przygotowania przedszkolnego wszystkim pięcioletkom. Jeśli będzie to przedszkole lub oddział przedszkolny, wymiar zajęć wyniesie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, co najmniej 25 godzin tygodniowo. Analogiczna zasada powinna obowiązywać również w innych formach wychowania przedszkolnego.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie może mieć wpływ na rynek pracy ze względu na zwiększenie liczby godzin zajęć realizowanych przez nauczycieli w innej formie wychowania przedszkolnego. Zwiększeniu może ulec wymiar czasu pracy lub liczba zatrudnionych nauczycieli.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie przyczyni się do wyrównania szans edukacyjnych dzieci, poprawi wskaźniki edukacyjne poprzez upowszechnienie wychowania przedszkolnego zarówno w środowisku wiejskim, jak i miejskim.

7. Źródła finansowania

Źródłem ewentualnego finansowania projektowanego rozporządzenia będą budżety jednostek samorządu terytorialnego.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Zwiększania Szans Edukacyjnych

Jacek Krawczyk